

MOTERŲ DIRVA

Lapkričio (November), 1950

No. 11

ŽENKŠNINIS
AIKRAŠTIS

*A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas*

Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1949-1951

Dvasios Vadas — REV. F. JUŠKAITIS,
432 Windsor St., Cambridge, Mass.

Pirmininkė — FRANCES BAČINS-
KIENĖ, 39 Providence St., Worcester,
Mass.

I-moji Vice pirmininkė — MARIJONA
ŠRIUPŠIENĖ, 6733 So. Campbell Ave.,
Chicago 29, Ill.

II-roji Vice pirmininkė — S. DIRŽIE-
NĖ, 1601 So. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

Sekretorė — MARIJONA VAIČIŪNIE-
NĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Iždininkė — ELENA STATKIENĖ,
4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

IŽDO GLOBĖJOS

ELZBIETA PAURAZIENĖ, 17403
Quincy Ave., Detroit 21, Mich.

VERA GALNAITĖ, 717 W. 18th St.,
Chicago 16, Ill.

DAKTARAS - KVOTĖJAS

DR. S. BIEZIŲ, 2201 W. Cermak Rd.,
Chicago 8, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst. — A. KĖDIENĖ, 6
Morton St. Hartford, Conn.

Illinois valst. — MARIJONA PAUKŠ-
TIENĖ, 4428 So. California Av., Chicago
32, Ill.

Massachusetts, Maine ir New Hamp-
shire valst. — TEKĖ MAŽEIKIENĖ, 9
Ashmont Ave., Worcester, Mass.

Michigan valst. — ONA KASE, 16234
Lesure Ave., Detroit 27, Mich.

New York ir New Jersey valst. — (Pra-
nešime vėliau).

Ohio valst. — J. ČEPIENĖ, 4058 St.
Clair St., Cleveland, Ohio.

Pennsylvania valst. — J. TAMANAUS-
KIENĖ, 218 Oak St., Minersville, Pa.

Maryland valst. — (Pranešime vėliau).

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENĖ, 2056 W. 23 rd
St., Chicago 8, Ill.

LITERATINĖ KOMISIJA

VERA GALNAITĖ, 717 W. 18th St.,
Chicago 16, Ill. BENETTA CICENAS,
4945 So. Halsted St., Chicago 9, Ill. JUS-
TA KARPIUTĖ, 325 W. Main St., West-
ville, Ill.

SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA

M. DELIONIENĖ, 10 Shannon St.,
Worcester, Mass. K. SRUBIENĖ, 1627
So. 51 Ct., Cicero 50, Ill. J. SALASEVI-
ČIENĖ, 918 Helmsdale, Cleveland, Ohio.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBA

TEKLĖ MAŽEIKIENĖ, 9 Ashmont
Ave., Worcester, Mass. ANTANINA BAR-
VITZ, 2013 Canalport Ave., Chicago 16,
Ill.

LEGALIS PATARĖJAS

Advokatas — KONSTANT J. SAVIC-
KUS, 127 W. Madison St., Chicago, Ill.
Madison St., Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Leidžia Amerikos Lietuvių Romos
Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 6-1754

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone FRontier 6-1754

Marijos paēmimas į dangų – dogma

Kiekvienais metais rugpiūčio 15 d. Katalikų Bažnyčia švenčia Marijos į dangų paėmimo šventę, reiškia Marijos gyvenimo šioj žemėj užbaigimą, Jos mirties paminėjimą.

Bažnyčios padavimuose yra sakoma, kad besiantinant Marijos mirties diena, apaštalai, paraginti vidujinio Šv. Dvasios įkvėpimo, susirinko iš tolimųjų apaštalavimo kraštų, kad galėtų paskutinį kartą Ją pamatyti ir gauti Jos palaiminimą. Visi jie buvo Marijos mirties valandoj ir, savo įprastu būdu, palaidojo Jos kūną. Tik apaštalas Tomas atvyko trečią dieną po laidotuvių ir paprašė, kad leistų ir jam pamatyti brangios Marijos palai-kus. Apaštalui Petruį sutikus, jie nuėję atidarė kapą, bet jame Marijos kūno jau neberado... Rado tiktai gėlių, kurių malonus kvapas sklido iš angos.

Lig šiol Marijos paėmimo į dangų šventė nors buvo sena, bet buvo nebūtinai priimtina tiesa ir Katalikų Bažnyčia nebuvo paskelbusi, kaip tikėjimo dogmą. Bet nuo 1854 metų, kuomet buvo paskelbta Marijos Nekalto Prasidėjimo dogma, prasidėjo reikšintis vadinamas asumpcionistų sąjūdis, kuris per pastarąjį šimtmetį išsiplėtė po visą katalikiškąjį pasaulį, o paskutiniuoju laiku jis pasidarė toks gyvas, kad dabartinis Šv. Tėvas Popiežius Pijus XII-sis, 1946 metais išsiuntinėjo ganytojišką laišką viso pasaulio vyskupams atsiklausdamas jų nuomonės, o per juos — visos dvasiškijos ir visų tikinčiųjų apie dogmos paskelbimo galimumą. Į laišką visi atsiliepė karštai, kad šitoji dogma dar šiais Šventaisiais Metais būtų paskelbta katalikiškam pasauliui, t. y.

kad Šv. Marija į pasaulį atėjus be gimtosios nuodėmės, nes tokia buvo Dievo valia, ne mirusi, bet tiktai užmigusi buvo su kūnu paimta į dangų. Ir štai toji dogma šių metų lapkričio 1 d. nepaprastomis iškilmėmis buvo paskelbta Šv. Petro Bazilikoje Romoje.

„Marijos gimime,” kaip rašo kun. Butkus, „Dievas, tartum, užtvėrė Adomo kaltės galią, kad ji nesuteptų Marijos. Todėl Marija savo gimimu pasiliko šventa ir nekalta, kokia buvo Ieva prieš puolimą, koks buvo žmogus tik išėjęs iš Viešpaties rankų ir koks būtų pasilikęs visą laiką, jeigu nebūtų nusidėjęs. Marija yra atstatytasis žmogus, atstatytasis ne pasaulio pabaigoj per visuotinę kančią, bet laikų viduryje — per Viešpaties malonę ir galybę. Marija tai gamtos ir malonės stebuklas — rojaus atžala, kūrinių gražiausias žiedas, kuriam dirvą ir kelią per kelioliką šimtmečių, per gentkarčių gentkates ruošė Viešpats išrinktojoj tautoj.

„Mes pilnai suprantame, kad Marija ne tik nepažeista nuodėmės, bet priešingai — tapusi Malonės Pilnoji, visam savo žemiškame gyvenime stovėjusi arčiausiai Kristaus ir tapusi Jo atpirkimo ir kančios dalininke, turi būti ir yra ir Jo garbės dalininke. Tačiau ne tik Marijos siela, bet ir kūnas, kuris niekad nebuvo nuodėmės valdžioj, ir kuris neužsitraukė jos bausmių ištarmės, taip pat turėjo būti apsaugotas nuo paprastojo žmogiškojo kūno likimo, kurį jis užsitraukė per nuodėmę. Kadangi Marija buvo atstatytasis žmogus, tai, tarsi, visai naturalu jai skirti — likimas paža-

dētas žmonijai prieš nupuolimą — paėmimas dangun.

“Teologų nuomone, Marijos mirtis nebuvo sujungta su kančia, baime ir nerimu, kaip ją išgyvena nuodėmės pažeistas žmogus, bet tai buvo tik ilgesingas veržimasis pas savo Mylimiausiąjį Sūnų, tik užgesimas, tarsi, žvakės šiam pasauliui, kad paskui sušvistų nauja saule amžinajam. Ji, tarsi, gėlė, tik išrauta iš šios žemės, kad būtų persodinta prie Amžinojo Sosto šalia Kristaus, šalia pasaulio Karaliaus, kaip dangaus ir žemės Karalienė, apvainikuota Dievo Šv. Trejybės.

“Ši šventė mūsų tautoj jau nuo seno vadinama Žoline. Gal kad senoji Bažnyčios tradicija mini apie gėles, kurios bavo rastos kape, kai Marija buvo paimta į dangų, gal kad ši šventė reiškė Marijos gyvenimo užbaigimą ir priminė Jos nuopelnų vaisius, gal kad ši šventė buvo vasaros gale ir sutapo su derliaus nuėmimu, bet taip jau patiko mūsų laukų artėjui, kad į šią šventę — Žolinę jis eidavo su visų savų laukų dosnumo derlium ir gėlėmis. Kam teko būti ypač mūsų miestelių parapijos bažnyčiose, tas visad atsirins Žolinę, kada visa bažnyčia būdavo lyg žydintys laukai,

kvepėjo rūtom ir kiečiais, dvelkė vasaros javų alpumu. Virš jų kilo Marijos papuoštas altorius, aidėjo ilgesinga padangėn kylanti giesmė. Tai, tarsi, kokia tradicinė su Marijos kultu sujungta derliaus šventė — Žolinė. Tą dieną Kat. Bažnyčia šventina arba, tiksliau sakant, laimina gėles. Kokiai gėlei labiausiai reikia palaimos? Aišku, kad rūtom, kad jos žaliuotų ne tik daržely, bet ir lietuvių širdy. Bet Marija juk laukų Madona, kuri, iš palaukės koplytėlių žvelgdama, laimino artojo vergus. Tad jai, kaip padėka, reikia nunešti ir jau subrendusių rugių, kviečių ir dar bręstančių vasarojaus varpų puokš-

tes. O jas pašventintas, palaimintas, rūpestingai parsineš namo ir saugos iki naujos sėjos, kad į pirmą sietuvę galėtų įberti šį palaimintą grūdą ir, tarsi, perduos nenutraukiamą palaimą naujos sėjos laukams.

“Marija savo žemišku gyvenimu buvo ir paprasta, o jos gyvenimo šūkis buvo: “Štai aš Viešpaties tarnaitė.” Bet kas atidaro širdį ir sielą Dievo malonei, tą ji pakelia į dievišką garbę. Tada suskamba “Magnificat”, džiaugsmo ir garbės giesmė: “...Nes didžius dalykus padarė manyje Viešpats ir nuo šiol laikys mane palaiminta visos tautos.”

Ar neverta pagalvoti?

Ne pro šalį būtų sustojus pagalvoti, dėlko mūs sąjunga nepergeriausiai gyvuoja? Juk ji yra vienintelė čionai lietuvių katalikių moterų centralinė organizacija. Ir jos tikslai bei uždaviniai tokie kilnūs, tokie gražūs, tokie katalikiški ir lietuviški.

Mes, sąjungietės, per keletą praėjusių dešėtkų metų nesugebėjom suburti visas Amerikos lietuves katalikės moteris bei mergaites į savo organizaciją. Negalėjom savo veikimo išplėsti tiek, kad šiandie sąjungos kuopos gyvuotų kiekvienoje lietuvių kolonijoje, ypatingai kur yra lietuviška parapija.

Tiesa, turime nemažai kuopų, tačiau būkime atviros ir nesibijokime prisipažinti, kad paskutiniu metu ir tos kuopos nepergeriausiai gyvuoja, o daug yra tokių, kur ne tik silpnai gyvuoja, bet net jokios gyvybės neparodo. Per eilę metų jos nėra įrašiusios nė vienos naujos narės, nors

katalikių moterų aplinkui kuopą labai daug gyvena.

Bendrai paėmus, prieš kelius metus Moterų Sąjungos veikla buvo kur kas gyvesnė, o kuopose veikimas virte virė. Parapijose sąjungos kuopos iš visų moterų draugijų buvo veikliausios. Ir dvasia narių tarpe buvo kitokia. Dabar atrodo, kad sąjungiečių veikimas vietoj stiprėti, plėstis, eina silpnyn. Kame priežastys? Pasikalbėjus su kai kuriomis narėmis, jos teigia, kad daugelis narių dabar yra užsidariusios ne tik savo namuose, bet ir savyje. Joms nerūpi organizacijos reikalai, gavimas naujų narių. Pas kitas įžiūrima puikybė, pavydas ir t.t.

Moterų Sąjungon didžiumoje yra susispietusios ateivės moterys. Joms senstant ir ant visados paliekant mūs eiles, kokia gi ateitis yra pačios sąjungos? Nereikia nė aiškinti.

Taigi, visomis pastangomis, ypatin-
gai gražia dvasia, sąjungietiška, mei-

le turime rūpintis įtraukti čia gimusių ir augusių moterų ir mergaičių. Naujoji karta privalo užpildyti senesniųjų eiles.

Reikia taip pat įtraukti sąjungon ir iš tremties atvykusias. Jų tarpe daug yra šviesių, patyrusių organizaciniame veikime moterų ir mergaičių. Įsirašusios į sąjungą jos iečstų daug ką naujo. Jos neabejotinai prisidėtų prie didesnės veiklos kuopose ir tokiu būdu kuopa galėtų apjungti daugiau katalikių moterų bendram veikimui Bažnyčios garbei ir lietuviybės išlaikymui. Kiekvienos organizacijos gyvybė pasireiškia jos veikloje. Kuo maistas yra žmogaus kūnui, tuo veikla organizacijai.

Moteris yra gražiausias ir tobuliausias pasaulyje tvarinys. Pati išorinė išvaizda tai liudija. Prigimtis moterį apdovanojo švelniais jausmais, jautria širdimi, kilniais troškimais. Moteris šeimoje, draugijoje yra lyg saulė danguje. Taigi, kiekviena sąjungietė privalo ne tik namuose, bet ir savo kuopoje, savo apskrityje ir visoje mūsų organizacijoje spindėti, kaip saulė danguje. Žodžiu, reiškiamas meilumas, širdies kantrumas, būdo ramumas ir nuolaidumas turi puošti kiekvienos sąjungietės gyvenimą ir jos kelius organizacijoj. Tik tokiu gyvenimu gyvendamos mes galime tikėtis sąjungai gražios ateities. Ir tik tada galėsime pasidžiaugti gražiais vaisiais, kada mūsų sąjunga bus lig milžiniškas medis, plačiai išsišakojęs, o savo šakomis pridengs ir nuo visokių piktų vėjų ir audrų apsaugos pasiskleidžiusias šiam didžiam krašte moteris, teikdamos joms moralinės ir medžiaginės paramos.

Maži vaikai nuspaudžia motinos kelius, dideli — širdį.

Kai rašome "Moterų Dirvai"

Korespondenčių prašome kreipti dėmesio į vieną dalyką, būtent, vienodumą pavardėse rašant korespondencijas. Dabar dažnose korespondencijose pavardės rašomos ne vienodai. Pav., korespondencijoje vienur rašoma Rumšienė, kitur Rumša. Valdybos sudėty rašoma, pavyzdžiui, pirm. išrinkta A. Pepšienė, vice pirm. Špokas, sekr. Kulbokienė, išd. Burba. Jei pirm. Pepšienė, sekr. Kulbienė, tai turi būti ir vice pirm. Špokienė, ne Špokas, išd. Burbienė, ne Burba.

Apskričių suvažiavimų protokoluose vienos kuopos atstovės: M. Gražienė, P. Durienė, A. Brazauskienė, kitos kuopos: T. Stulgis, V. Uznis, B. Aidutis. Jei vienos kuopos dalyvauja Gražienė, Durienė, Brazauskienė, tai ir kitos kuopos dalyvauja Stulgienė (ne Stulgis), Uznienė (ne Uznis), Aidutienė (ne Aidutis).

Kurios yra ištekęjusios už kitatautių, arba kurios iš reikalo yra pakeitusios ar sutrumpinusios savo pavardes, tik tų sąjungiečių reikia pavardės rašyti vyriškai: Mrs. ar Miss. Pavyzdžiui, žinomos mūsų veikėjos: Mack, Fortier, Mitchell, Wackell, Shevets ir kt.

Susirinkimuose, kasdieniniame gyvenime mes esam papratusios vadinti: Mrs. Bačinskas, Mrs. Vaičiūnas, Mrs. Statkus, bet rašant "Moterų Dirvai" gražiau bus jei rašysime Bačinskienė, Vaičiūnienė, Statkienė ir t.t.

Tik tas moka tikrai įvertinti kito skausmus ir suspaudimus, kuris visą tai yra pergyvenęs ant savo kailio.

Geriausia priemonė save atbaigti yra skaitymas.

—Edmond Jaloux

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESO NUTARIMAI

Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos 31-masis Kongresas, įvykęs Šventaisiais Metais rugsėjo 30 ir spalio 1 d., Hotel Wiliam Penn, Pittsburgh, Pa., priėmė šias rezoliucijas:

LIETUVIŲ KATALIKŲ AKCIJA

ALRKF skyrių veiklos sustiprinimui parapijose Federacijos Centras:

1) Išsirūpina Amerikos vyskupų patvirtinimą pasiūlytam Katalikų Akcijos Statutui ir kad to statuto nuorašai per vyskupijų kūrijas ar vyskupijų globojamą katalikų akcijos direktoriją būtų nusiųstos visiems lietuvių parapijų klebonams.

2) Pagal vyskupijų patvirtintą Katalikų Akcijos Statutą parapijose, Federacijos skyriai savo veiklą bazuoja ne tik organizacijų atstovais, bet ir pavieniais labiau katalikiškoje akcijoje įsisažmoninusiais katalikais parapijų klebonui tą veiklą globojant.

3) Katalikų Akcijos skyriai parapijose savo narių sąmoninimui rengia paskaitas ir įvairius kursus.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

ALRKF Kongresas, pritardamas PLB idėjai ir turėdamas galvoje tai, kad PLB statuto studijų klausimas atskirose studijų komisijose gerokai užtrukęs, laiko reikalinga priminti, kad klausimo sprendimas būtų partintas.

ŠVIETIMO REIKALU

ALRKF Kongresas įgalioja Lietuvų Kultūros Institutą sudaryti iš švietimo srities įstaigų (Kunigų Vienybės, lietuvių mokyklose mokytojų, jaunųjų vienuolių, knygų leidyklas

laikančių vienuolių — Marijonų, Jėzuitų, Pranciškonų) ir Liet. Katalikų mokytojų atstovų *Pedagoginę Tarybą* pagrindiniams lietuvių švietimo klausimams svarstyti bei projektuoti. Iš patyrusių pedagogų parinkti asmenis lituanistinei švietimo sričiai tvarkyti (rengti lituanistines programas, vadovėlius, organizuoti lituanistinius pasitobulinimo kursus ir pan.). Tuo pačiu siekti suintensyvinti lituanistinį pradą lietuvių laikomose mokyklose ir išpopuliarinti lietuvių mokyklą lietuvių kilmės šeimose.

KATEKIZACIJOS REIKALU

ALRKF Kongresas, atsižvelgdamas į lietuvių tėvų pageidavimą, kad jų vaikai būtų mokomi tikybos lietuvių gimtąja kalba, prašo lietuvių katalikų mokyklų laikytojus patenkinti tėvų pagrįstus prašymus ir rūpintis, kad tokių prašančių tėvų vaikams tikyba būtų dėstoma jų gimtąja kalba.

LIETUVIŲ KALBA

Visi lietuviai skatinami vartoti lietuvių kalbą šeimose ir lietuvių tarpusavio santykiuose, o visi lietuviškųjų mokyklų laikytojai ir mokytojai raginami įvesti lietuvių parapijų mokyklose lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos bei geografijos ir lietuvių dainų dėstymą visur ten, kur to nėra.

SPAUDA

a) Lietuvių krikščioniškai tautinei sąmonei gaivinti bei stiprinti ir tautinei kūrybai ugdyti yra leidžiamas kultūros žurnalas "Aidai". Kongresas kreipiasi į visus kultūrininkus ir prašo kultūros žurnalą "Aidus" skai-

tyti, jame bendradarbiauti ir jį platinėti.

b) Prašyti visų lietuvių kunigų ir švietėjų supažindinti lietuviškos kilmės vaikus su jiems leidžiamu laikraščeliu "Eglutė", tuo pačiu pagausinti atskirose vietose jos prenumeratorių skaičių ir kartu kurti sąlygas klestėti pačiam laikraščeliui bei ugdyti lietuviškumui priaugančiose kartose.

c) Kongresas reiškia didelio pasitenkinimo Ateitininkų Sąjungos leidžiamu "Ateities" žurnalui, kuris auklėja ir formuoja mokslus einančio jaunimo katalikiškai tautinę pasaulėžiūrą. Kongresas kviečia visas draugijas ir narius visom galimom priemonėm, o ypač prenumeratorios būdu "Ateitį" remti.

MAŽAMEČIŲ ORGANIZAVIMAS

Kongresas, pripažindamas reikalą turėti atskirą centralizuotą organizaciją lietuvių katalikų mažamečiams vaikams, džiaugiasi Ateitininkų Sąjungos pasiryžimu, Kunigų Vienybei pritariant, sudaryti atitinkamą vaikų draugiją ir prašo visų Federacijai priklausančių organizacijų remti katalikų organizavimą.

LIETUVIŲ SKAUTAI

Skautų organizacija yra gera priemonė auklėti jaunimą ir ugdyti jame Dievo, Tėvynės bei artimo meilę. Šie kilnūs idealai galės būti įgyvendinti tik tada, jei lietuvių skautų organizacija bus tinkamoje globoje ir turės savo vadais sąmoningus lietuvius ir uolius katalikus. Dėl to reikia stengtis, kad skautai steigtųsi prie katalikiškų lietuvių židinių — lietuviškų parapijų bei vienuolynų — turėtų gerus vadus ir savo užsiėmimuose vartotų tik lietuvių kalbą.

LIETUVIAI DAILININKAI IR MŪSŲ BAŽNYČIOS

Lietuvių tautos dvasinė kultūra išaugo katalikų religijos prieglobsty. Lietuvos bažnyčių bei vienuolynų architektūra, tapyba, taip pat mūsų liaudies menas — koplytėlės, kryžiai, skulptūra, tapyba, raižiniai — yra pagrindinis lietuvių tautos meninis palikimas ir kartu esminė mūsų meno istorija. ALRKF Kongresas, vertindamas mūsų tautos menines tradicijas, nuoširdžiai kviečia lietuviškųjų parapijų klebonus mūsų bažnyčioms puošti telktis lietuvius dailininkus, kurie savo kūryba ir toliau galėtų kelti mūsų tautos garbę ir ugdyti minimasias mūsų tautos menines tradicijas.

MINDAUGO KRIKŠTAS

1951 metų pradžioje sukanka 700 metų nuo pirmojo Lietuvos karaliaus Mindaugo krikšto. Pagal paskutinius mūsų istorikų tyrinėjimus, Mindaugas nuo katalikų tikėjimo neatkrito ir su jo nužudymu krikščionybė Lietuvoje neišnyko. Todėl Mindaugo krikštas laikomas pirmuoju lietuvių tautos krikšto aktu. Kongresas paveda Lietuvos Kultūros Institutui šios sukakties minėjimui sudaryti komisijas ir paruošti programas.

REZOLIUCIJOS ANGLŲ KALBA

Kongresas priėmė šias rezoliucijas anglų kalba: Message to the President Truman, Šventajam Tėvui, Voice of America, The Genocide Convention, United Nations Day, Voting duty, Letters from America, Free Europe, Pax Romana, To the American Press, Appeal to the Catholic Press, The Lithuanian American Council, The United Lithuanian Relief Fund NCWC.

Šios rezoliucijos išsiųstos spaudai

atskirai. Jos išsiuntinėtos ten, kam yra skiriamos.

Kongresas yra priėmęs eilę sveikinių, kurie taip pat yra išsiuntinėti.

Kongresas pasveikino Pittsburgho Vyskupą, Lietuvos Vyskupus, Pittsburgho miesto mērą, VLIK-ą ir jo

Pirmininką prel. Mykolą Krupavičių (jo 65 metų amžiaus sukakties proga) ir kitus.

Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos Sekretoriato adresas pasilieka tas pats: 2334 So. Oakley Avenue, Chicago 8, Illinois.

RUDUO AMERIKOJE

Ruduo, gražiausia metų dalis, jau čia pat. Svečias Amerikoje sužavėtas rudens grožiu ir puikumu. Jis jaučia, kad nepažino krašto ligi turėjo progos pamatyti spalio ir lapkričio mėnesių gamtos grožį.

Europoje pavasaris pasireiškia palaipsniui ir subtiliai. Pavasarį daugelis europiečių mūsų tarpe svajoja apie savo tėviškę. Rudenį kitaip. Tai puikiausias sezonas Amerikoje — viso metų apvainikavimas; puikios dienos, spalvingi miškai, tyrios vėsios naktys, Visa tai vaizduoja tikrąjį Amerikos charakterį.

Ruduo yra laikas, kada žmogus Amerikoje jaučiasi laimingas. Tai laikas, apie kurį galima kitiems rašyti, kartu išaiškinant Naujojo Pasaulio viltis ir jo troškimus.

* * *

Ruduo yra laikas veiklumo įvairiose srityse. Miestai ir miesteliai, po vasaros karščių ir atostogų, pradeda veikimą.

Po vasaros atostogų mokiniai ir studentai grįžta į naujai atremontuotus mokyklas ir pradeda mokslą.

Ruduo yra laikas politikos.

Ruduo yra laikas įvairių rinkliavų...

Ruduo yra laikas, kada amerikiečiai prisimena Kolumbą, kurio drąsa

ir vaizduote atidarė duris į Naująjį Pasaulį.

* * *

Ruduo yra laikas, kada visi amerikiečiai, nežiūrint jų kilmės ir tautinių ryšių, prisimena mažą būrelį pilingimų, kurie pirmą padėką pareiškė Dievui už įsikūrimą naujam krašte ir už naują gyvenimą.

Tokie laiškai pasiųsti iš mūsų krašto į užsienį perduos visą tai, kas amerikiečiams yra artima ir miela, ir pasidalins tuo jausmu įvairiose pasaulio vietose, kur šeimos ir asmenys laukia tokių žinių.

Kvapas sukurtų laužų Amerikos miškuose yra daug geresnis, negu migla sovietų propagandos.

Tikras vaizdas Amerikos laisvės su savo įvairumais, savo tolerancija ir amžinu pasitikėjimu žmogumi yra daug puikesnis, negu neaiškus paveikslas, kurį mūsų priešas piešia.

— CCAU.

Kas meile liepsnoja, panašus į karalaitį, nors žmonių akyse ir būtų nusižemines.

—G. Palau, S. J.

Mažas kūdikis—tai vaškas, iš kurio galima padaryti kokia norima stovylėlė.

MEMENTO MORI!

Naktis. Viskas nutilo, ilsis visas pasaulis, tik vargas, tik skausmas nemiega ir mirtis, nenuvargstanti, visada godi aukų slankioja... Prie sergančios dukros patalo nemiega nuliūdusi motina. Ne pirma naktis, nerami ir ašarėlė, oi ne pirma!... Nuovargis paėmė viršų ir štai apsnūdo motinos kūnas, bet jos siela nemiega, štai ji savo žvilgsniu mato, ko žemiškomis akimis negalima matyti.

Gėsta naktinė lemputė; pro trobos langelį smelkiasi mėnesio spinduliai, apšviėdami trobą, ligonės lovą ir ties lovą kabantį Sopulingosios paveikslėlį...

Kažinkur pragydo gaidys ir pasklido garsas po sušalusius laukus, kol nutilo girioje; vieną antrą kartą nugarsėjo paukščių garsinama budynė — ir vėl tylu, ramu...

Ir štai nė dūrų nesugirždinusi, be jokio šlamėjimo, lyg ne žemės reginys įėjo į trobą balta esybė...

Kas tokia esi! — klausia išsigandusi motina.

Esybė stovėjo, lyg susigėdinusi, nedrąsi, susidėjusi miglotas rankas ant savo krūtinės; giliai įdubusiose akyse buvo matyti pasigailėjimo, užuojautos ir gerumo...

— Nebijok manęs, aš visada skubinuos, kur jaučiu gyvenimo kančią; aš malšinu visus skausmus, visas kančias... tildau ilgesį ir nuliūdimą, nešu užmiršimą; aš migdau tyliu, ramiu amžinu miegu... ką negailėstiną gyvenimą suteikia, kam erškėčiai sielą subraižo, kam sielos sparnus gyvenimo audra sulaužo, — aš juos visus kentėtojus vilioju prie savęs, eikite šen prie manęs kentėtojai; aš visiems teikiu vienodą pasigailėjimą ir visiems savo glėbį praskleidžiu, vi-

sus priglausiu... net baisiausias nusi-kaltėlis ras pas mane atleidimą ir amžiną poilsį...

— Tu, vargšė motina! ne kartą rūgojai ant manęs, kuomet iš lopšelio ėmiau tau mažą vaikutį, bet jei tavo akys galėtų pamatyti jiems likimo paskirtus gyvenimo takus... vargšė tu vargšė... nebijotumei manęs, tu mane laimintumei kaip gelbėtoją...

— Jūs žmonės bijote manęs, nes be apgaulės, be monų einu ir nešu tikrą suraminimą...

— Badas, skausmas, ilgėsysis — visi tie jūsų žudytojai nutils, man tik dustelėjus. Aš — jūsų muzikų mirtis, slankioju po kaimus, surūkčius lauzėlius ir tildau jūsų suvargusias sielas, besigrūminčias su gyvenimo įvykiais. O jūs bijote manęs. Tuo tarpu gyvybė tyčiojasi iš savo tarnų ir siunčia į žemės paniekinimą kas kartą vis naujų aukų... Gaila man jūsų, — tarė baltoji esybė ir iš įdubusių jos akių pabiro šaltos ašaros...

Nuramink, priglausk mudvi abidvi! — tarė vargė motina, — tepamiršta mergaitė, kad ją mylimas pajuokė, tegul negirdi žmonių pajuokimo ir pasityčiojimo už tai, kad pagimdė negyvą vaikutį, o motina ji savo rankomis nakčiai užėjus, po kryžiumi lauke palaidojo. Padaryk, kad abi pamirštumėm, jog ši kartą ar vėliau žmonės atkas ši mažytį lavonėlį ir teis, baus ir niekins, rodos lyg patys būdami šventi; kad jau pamiršome apie sūnus, kurie praturtėję išsižadėjo senos motinos! Duok mudviem pamiršimą, duok amžiną be sapno miegą!

Ir tyliai artinasi mirtis, tiesia miglotas šaltas rankas...

Lietuvoje. Smutkelis prie kelio.

Staiga menka trobelė nušvito skaisčiais spinduliais ir įbėgo linksma šypsojanti Viltis ir plodama rankutėmis šukavo:

— Nenuliūsk, motina, štai gyvybė grįžta! grįžta su visa savo draugija! štai, štai, jau kieme — tuoj ją pamatysi!

Prasiskleidė trobelės sienos, — ir štai motina mato keistus svečius, kurių dauguma briunasi į vidų: pirmiausia įbėgo laumės ir užsuko kažkokį pilną šėlimo šokį, juokdamos ir kvatodamos blaškė margais spinduliais mirgančius vainikus, švitruojančias gėles, kuriomis nudabino nusaistė visą menką trobelę.

— Tai mūsų aukos, mūsų! — šaukė jos — šalin, tu, nelemta šalta mirtis! Šalin į rūšį!... Čia gyvybė eina,

mūsų ponias, valdovė!... Veltui tiesi į jas tas savo kaulo rankas, — šaukė Viltis — šalin, šalin, šalin!

— Jos mūsų, dar ilgam laikui mūsų! — šaukė laumės viena po kitos. — Aš jų širdis pavydo pripildysiu, užnuodinsiu!

— Aš sužadinsiu nepasotinamą troškimu!...

— Aš duosiu paragauti gyvenimo gėrybių!

— Aš nuvesiu į klaidžias klampynes!

— Ir visos draskysim, daužysim, niekinsim, žudysim, — šaukė nelemtas jų choras, visos kaukdamos ir kvatodamos...

— O aš, kada jos puls suvargusios, žudomos, aš joms paduosiu amžino nuliūdimo kartybės taurę!

— O tu gailestingoji mirtis, šalin, šalin iš čia! Taip liepė mūsų valdovė Gyvybė.

— Einu, einu, jau iš čia einu!

Ir išnyko išblyškusi liūdna mirtis, o laumės vis šoko pragarišką šokį, — net visa trobelė lingavo...

— Ir aš čia kada ne kada apsilankysiu pro šalį pralėkdama — tarė Laimė.

— O aš visada ir visur būnu, — atsiliepė Viltis, — pas vargdienius: taip yra meili kiekvienam mano žibintuvėlio šviesa!

Ir švystelėjo savo žibintuvu į akis vargšei motinei.

— Bet mes tau ilgai šviesti neleisime! — šaukė laumės, — lyg tu savo šviesiu žibintuvu pašviesi judviejų taką, mes panersime jiedvi į nepratomas tamsybes, į kurias iš niekur neateis joks spindulėlis.

— Cha, cha, cha! Mes turim didelę galę į žmonių širdis... — mes viešpataujam minioms, vargdieniams, turtuoliams, visam pasauliui!...

— — —

Pabudo motina. Trobelė tuščia ir tytu, tylu. Lemputė senai užgesusi, ir mėnulis kažkur pasislėpęs už debesų, tik aušros žvaigždė iš aukštybių balzganai bemirganti, o nuo saulėtekio besiimanti skaisti zara. Aušta...

Aušta. Saulės rytmetinis spindulys apšvietė trobelę; jis toks pat šviesus ir skaistus, kaip Vilties žibintuvo šviesa.

Dairosi motina; pasilenkia nerami, žiūri į ligonės dukros veidą, — ir širdis džiaugsmu suplasnojo: veidelis paskaistėjęs, ligonė bekvėpuojanti ramiai, vienodai... gyvybė, matomai, begrižtanti...

Atsiminė senai motinai ta liūdna esybė, baltoji, kuri tiesė į jiedvi rankas ir ištremta nuėjo sau...

Ją apėmė gailestis ir ilgesys...

Nuleidusi liūdnei galvą, ji prisiminė savo praeitus metus ir pamatė, kad visame jos gyvenime beveik nebuvo šviesių valandų, o vieton to begalės vargo, apgaulės, nuliūdimo ir klaidžiojimų... Raukšlėtu senės veidu nuriudėjo gausios nuliūdimo ašaros... Kažkoks šaltas pūstelėjimas perbėgo per trobelę ir pasigirdo tyliai ištarti žodžiai:

— Nesibijok, nenuliusk! Ateis galas gyvybei viešpatauti, sugrišiu ir paliuosuosiu.

— *Lazdynų Pelėda*

1,500 vienuolių kacetuose

Oficialus italų katalikų akcijos organas paskelbė vienos vokiečių vienuolės laišką iš Sovietų Sąjungos, kurioje ji rašo, esą 1,500 vokiečių moterų vienuolių, įvairių kongregacijų narių, šiuo metu suimtos dirba priverčiamuosius darbus Ukrainos kasyklose. Ši vienuolė laišką atvežė vienas vokiečių karo belaisvis, kuriam laimingai atveju buvo lemta jį atgabenti per įvairias kratas bei cenzūras. Laiške, be ko kita, rašoma: "Ką mes, 1,500 vienuolių, čia turime iškentėti, yra baisu. Jeigu mes nepakankamai greitai dirbame arba jeigu kas nors nepatinka mūsų prižiūrėtoji, mes esame mušamos botagais iki kraują. Sekmadienių ar šventadienių mums nėra. Jau dveji metai, kaip mes negavome Šv. Komunijos. Mūsų nuolatinis maistas yra badas, darbas, smūgiai. Mes jau nebežinome, ką reiškia būti žmogumi".

Su išdidumu glaudžiai siejasi tuštybė, egoizmas, stebėjimasis, gerėjimasis savimi, pervertinimas savęs.

LAIŠKAI IŠ AMERIKOS

Prieš kiek laiko mes prašėme skaitytojų pasiūsti į Common Council for American Unity, 20 West 40th Street, New Yorke, kopijas laiškų, kuriais jie rašė į užsienį. Sulaukėme daug įdomių minčių, kuriomis dabar pasidalinsime su skaitytojais.

Moteris iš Ithaca, New Yorke, rašė laišką savo brangiems Centralėj Europoj. Štai, kelios ištraukos iš to laiško:

“Negaliu dažnai ir perilgai rašyti. Kasdieniniai darbeliai neleidžia... Mūsų priešai mus vadina kapitalistais, bet aš jaučiu, kad šis kraštas priklauso darbininkams, nes viskas čia gaminama jų naudai... Mes dirbame 40 val. per savaitę... Šeštadieniais nedirbame. Uždirbame mažiausiai 75 centus į valandą.

“Mes jau atostogavome... Kasmet mano vyras gauna apmokamas trijų savaitių atostogas... Šiemet aplankėme puikų rezortą, kuris tikrai priminė vietą tėviškėj... bet vis tiek linkma buvo grįžti į savo gražų namelį... Gražios gėlės darželyje mūsų laukė.

“Džiaugiamės Kazio puikiu rekordu mokykloje... Mes norime, kad visas pasaulis galėtų gyventi, kaip mes gyvename. Bet reikalinga taikos, supratimo, geros valios ir geresnio kooperavimo su mumis tam tikslui atsiekti.”

Puikus laiškas!

O žemiau kitas laiškas. Šį laišką rašė moteris Kalifornijoje, kuri neseniai atvyko pas savo vyrą, dirbantį prie geležinkelio. Ji rašė savo šeimai Italijoje.

“Gyvenimas čia tikrai gražus... Gyvename mažuose nameliuose, iš medžio pastatyti... Labai patogų, ir čia, ačiū Dievui, yra visko. Mūsų mažas

miestelis panašus į Valroviną, bet čia vadinamas “miestu”. Tik pagalvokite, turime kiną, šokiams svetainę, ligoninę, teismo rūmus, telefono ir telegrafo įstaigas, bažnyčių, geležinkelio stotį, krautuvų, garažų ir aukštesnes mokyklas. Jeigu jūs galėtumėt pamatyti tas mūsų mokyklas! Jos puikios. Mūsų vaikai mokyklose aprūpinti visokiais patogumais.

“Mane ypatingai nustebino čia teisingumo jausmas. Sunku tikėti, kad žmonės naktimis neužrakina savo garažo durų. Vakare vaikai palieka savo daiktus prie namų... Vištininkai irgi atviri... Galite suprasti, kaip puiku gyventi taip, kai viens kitu pasitiki. Aš čia radau daug, daug mandagumo — aš, kuri nekalbu angliškai! Aš jiems ne nuobodi. Visi stengias man padėti.”

Aišku, kad tokis laiškas parodė, kokia melaginga yra komunistų propaganda.

Kitas pilietis iš Pittsburgo savo giminėms Europoje rašė sekančiai:

“Nepykite, kad nerašiau per tiek laiko. Sirgau per šešias savaites, visą laiką išgulėjau ligoninėj. Sirgau plaučių uždegimu, bet “penicilin” ir kiti stebuklingi vaistai mane išgelbėjo. Gana greitai pasveikau... Tas man nieko nekainavo, nes aš apdraustas...

“Marytė jau pradėjo lankyti kolegiją, o Jonukas — aukštesnėj mokykloj. Mūsų vaikai, gavę stipendijas, puikiai mokinasi. Jonukas nori būti inžinieriumi. Jis puikiai vairuoja mano automobilį, nuveža mane į krautuves, į miestą į laukus, visur. Geras vaikas.

“Kada jis mane aplankė ligoninėj, sakė, jis nori pastatyti namą savo tėvams, kada pasens. Ir aš tikiu, kad

jis taip padarys, jeigu Dievas tik jam duos sveikatos. Jis gabus ir turi stiprų charakterį. Kas savaitę taupo pinigų, kaip paprastai visi šio krašto vaikai daro..."

Šie pavyzdžiai turėtų paraginti ir parodyti kelią kitiems skaitytojams. Jie gali matyti, kaip yra lengva rašyti apie Ameriką, rašyti teisybę apie kasdieninius dalykus giminėms, arba draugams užsienyje.

Kiekvienas tokis laiškas yra geras žygis Dėdei Samui. Kiekvienas tokis laiškas paneigia priešų melus apie Ameriką.

Kiek šiais metais išleista lietuviškų knygų

Lietuvių Bibliografinė Tarnyba (Lithuanian Bibliography Service, 602 Harvery St., Danville, Ill.) praneša, kad per šių metų pirmąjį pusmetį visame pasaulyje yra išleista 57 naujos lietuviškos knygos: 29 — Š. Amerikoje, 6 — P. Amerikoje, 1 — Australijoje, ir 21 — Europoje. Perėjusiais metais per tą patį laiką buvo išleistos 63 naujos knygos. Per pirmąjį šių metų pusmetį atsirado 24 nauji liet. laikraščiai: 12 — Š. Amerikoje, 2 — P. Amerikoje, 1 — Naujojoje Zelandijoje ir 9 — Europoje. Lietuvių Bibliografinė Tarnyba vadovauja žinomas bibliografas A. Ružancovas. Jis rūpinasi, kad būtų išleistas Bibliografijos Biuletenis, kuriame būtų suregistruotos visos knygos, laikraščiai ir net žymesnieji straipsniai. Tuo tarpu padedamas T. T. Marijonų leidžia mašinėle įstai goms skiriamą leidinį "Knygų Lentyna" o Biuletinį rengiasi leisti Gabijos leidykla.

Ausis, ne akis, privalo sau žmoną išsirinkti. — Karpinski.

DIEVO MOTINA JAI PADEJO

Cincinatti mieste gyvena sunkvežimių šoferio šeima, pavarde Gollahon. Augina tris vaikus. To šoferio žmona Gladys, būdama katalikė, mėgsta melstis prie Fatimos Dievo Motinos. Vieną dieną užėjo jai įkvėpimas pačiai parašyti savo maldą eilėrašcio formoje. Išėjo jiai gana gimnazistiškas, bet ji, panaudodama savo pianą, pritaikė paprastą melodiją, kaip ji širdyje jautė. Iš tos savo giesmės ji padarė plokštelę ir prie progos parodė radijo programos vedėjui.

Vieną vakarą, tarp kitų dainelių, jiai radijo programoje uždėjo ir tą giesmę, paklauskamas klausytojų, kaip jiems patiko. Radijo studijoje sužibo daugelis lempučių, kurios rodė klausytojų pranešimus apie didelį susidomėjimą.

Tarp klausytojų buvo ir Robbins Music Corp. atstovas, kurs atrado, kad tas kūrinys ypatingai geras. Net septynios plokštelių kompanijos pasiskubino gauti teisę padaryto plokštelių ir giesmę išpildyti pasikvietę garsius solistus ir muzikus. Šeiminingai Gollahon tą patyrusi ištara:

— Tai lyg sapnas. Neturėjau jokios intencijos Fatimos giesmę paleisti į rinką. Kažkaip savaime ji manyje išaugo.

VAISTAI NUO PRAŽILIMO

Amerikos Sveikatos Institutas, ilgus metus daręs bandymus, kaip išvengti pražilimo, priėjo išvadą, kad nuo pražilimo gelbsti vaistas, kuriame yra vario. Institutas tačiau įspėja, kad varis reikia gauti su maistu, kuriame jo yra, bet ne dirbtiniu būdu valgyti varį, nes varis yra nuodai.

MOTERIS

Moteris turi būti, kaip puikiai žydinti gėlė, švelniu savo žiedo meilumui ir maloniui kvapu; džiuginanti kiekvieną širdį, kaip gražiausių gėlių puokštė, dailiai puošianti kambarį. Bet ji neturi būti gėlė, kiekvieno lengvai skinama ir prie krūtinės segama.

Moteris turi būti, kaip perlas: kilni, brangi, meili; bet ne toks perlas, kuris iš rankų į rankas eina, kurį godūs žvilgsniai įkainuoja.

Moteris turi būti, kaip saulė, viską šildanti, atgaivinanti ir mokinanti, bet ne tokia saulė, kuri viską sivilina ir degina, kas tik prieš ją ilgai stovi.

Moteris turi būti, kaip aiškus ir šviesus mėnulis, ramią vasaros naktį pavieniui keleiviui rodąs kelią, o ne tas mėnulis, kuris nuolat keičiasi ir užsispyrusiai tik pusę savęs terodo.

Moteris turi būti, kaip bitelė, stro-

ai puikiausį kantrybės pavyzdį, bet ne pikčiurna bitė, kuri, nuo gėlės prie gėlės skraidydama, nuodingu savo gyliu skaudžiai duria ir dažnai užnuodija kraują.

Moteris turi būti kaip ilgai ieškomas deimantas, bet ne toks, kurį lengvai plėšikai vagia, nes jis visų akis į save traukia ir vilioja.

Moteris turi būti, ištikimas sargas gerai saugas namus, bet ne šuo, kuris dieną naktį ant visų loja ir triukšmą daro.

Moteris turi būti, kaip skruzdė, nuolat užsiėmus, darbšti, besirūpinanti maistu žiemą, o ne skruzdė lengvartikė, einanti kiekvienu keliu, nors jis kažin kur vestų.

..*Moteris* turi būti ugnelė, palaikanti namų šilumą, bet ne krosnis, kuri visus paišina ir rūksta.

— Vertė Jazminas

Rūpintojėlio kuždesys

Tėvynėje nuo pat mažens buvome auklėjami katalikiškoje dvasioje. Mūsų motutės nešė mus į bažnyčią, aukoję Aukščiausiam, kvėpė mums Dievo meilės, mokė maldos, gerų darbų, gražaus elgesio.

Dėl savo brangaus tikėjimo mūsų proseniai liejo kraują Kražiuose, Kėstaičiuose, o sovietų okupacijos metu — visoje Lietuvoje. Mes gerai žinome, kad ir šiandien Lietuvoje likę mūsų broliai ir seserys persekiojami, kalinami ir tremiami ne tik už Tėvynės, bet ir Dievo meilę.

Tikėjimas palaikė protėvių jėgas dažnai beviltiškose kovose; tikėjimas ir šiandien mūsų stiprybė ir pasidi-

džiavimas. Katalikų tikėjimas, budėdamas mūsų šeimų, visos bendruomenės ir atskirų žmonių sargyboje, padeda mums nenutautėti, nepakrikti, nenusiminti.

Ir šiandien Lietuvoje likęs Rūpintojėlis kužda mums, kad nepamirštume Dievo ir ragina:

a) rūpintis savo ir šeimų doroviniu gyvenimu,

b) neapleisti religinės praktikos,

Butume kalti Lietuvoje, ir Rytuose kenčiantiems, jei, naudodamiesi nevaržoma tikėjimo laisve, juo visai nesirūpintume. Jei nieko daugiau dėl Tėvynės laisvės negalime gero padaryti, turime bent melstis. — I. D.

Lietuvaitė prie dailės darbo

Malda paguodė

Buvo giedrus, tylus pavasario vakaras.

Sugrižo Rožytė namo ir užsidarė savo kambaryje. Priėjus prie lango užsirymojo, išžiūrėjo į erdves, į mirgančias žvaigždes.

Rožytė nulenkė galvą ir pradėjo gailiai verkti. Didis skausmas suspaudė jos širdį. "Štai tau ir gyvenimas! Aš vieną vieną, visų apleista našlaitė. Niekas gero žodžio, nuoširdžios užuojautos nerodo. Ir kas mane atjaus? Nebent tas mėnulis, kuris aukštai šviečia, skleidamas išblyškusius spindulius į mano suvargusį veidą.

Ir kam dar gyventi, jei tik erškėčių takais prisiėmė vaikščioti, o laimės nėra nė lašelio".

Sunkus nuliūdimas suspaudė Rožytės širdį, juodos mintys slinko galvoje. Bet atsiminė ji vieną dalyką... Tai maldą. Čia Rožytė palenkė kelius ir karštai pradėjo maldauti Aukščiausiojo, kad Jis palengvintų gyvenimo vargų naštą. Malda nuramino širdį, ji įkvėpė pasiryžimo ir ištvermės.

Ramiai užmigo Rožytė, o pabudus jautė pasilsėjusį kūną ir atgautą dvasią imtis darbo.

Malda ją paguodė ir sustiprino.

— Vargo Mergelė

NIGHT IS A VERSATILE LADY

*At dusk, when the sun has gone to rest
And the last streak of rose has blended to gray;
Night appears in her black gown dressed
To prepare the sky for the bright display.*

*She ushers in the altarboys, unseen to us,
To light each star with infinite care,
From the brilliantly flickering Sirius
To the small invisible Altair.*

*Sometimes the stars must rest or they need polishing,
So she summons loud rumbling thunder and the saturated cloud,
And stencils the blackness with lightening
Of which, she seems very proud.*

*Other times when she feels generous, she will call
Aurora Borealis to produce her show
Of streaming lights and colors to enthrall
The dazzled human beings below.*

*In the Summer time, she invites the crickets to sing;
Whippoorwills to call that someone whip poor Will;
Old man-frog to croak, because he cannot sing;
Mosquitos to alight and exhibit their skill!*

*In blushtering Winter, she vill sometimes empower
The North wind to howl and wickedly blow;
And the naked outdoors to fiercely scour,
Then home is our refuge, for there is nowhere to go.*

*Ah, Night! she is a lady of moods and surprises;
Vain, angry, generous or heartbreakingly still;
Yet her dark beauty man recognizes
Tough her disposition be versatile.*

A. Wackell

Tarptautinė moterų paroda. New Yorko Tarybos globojama, lapkričio 6—13 dienomis, kariuomenės patalpose (71 Regiment Armory) suruošta New Yorko lietuvių Moterų paroda, kurioj dalyvauja daugiau kaip 50 tautinių grupių ir organizacijų. Lietuvių komitetą sudaro eilė žymesnių New Yorko moterų.

Lietuvių programa buvo lapkričio 12 dieną.

Štai ką daktaras sako. Žymus Australijos dantų daktaras Phillips konsultavo, kad kriminalinių, kaubojiškų ir kitokių nervų tempimą sukeliančių filmų žiūrėjimą mažiems vaikams labai kenkia jų dantų augimui.

Svarbu kuopų sekretorėms

Kuopų sekretorės prašomos tuojau pranešti žemiau išvardintų narių tikrus adresus, nes dėl netikrų adresų joms "Moterų Dirva" yra sulaikyta ir paštas praneša sekančiai:

25 kp. Grubleski Alberta, 12 N. Main St., Pittston, Pa.: "Not at address given".

26 kp. Akelienė A., 1439 E. 66 St., Cleveland, Ohio: "Not found".

29 kp. Gagienė P., 13 Ainslie St., Brooklyn, N. Y.: "Not found".

41 kp. Valukonienė V., 53 Stanley St., Peeley, Pa.: "Removed".

53 kp. Lenorth Mary 110 W. St., Linden, N. J.: "Removed—left no address".

63 kp. Matukaitienė U., 280 Forest St., Kearny, N. J.: "Removed—left no address".

67 kp. Makarienė T., 6801 So. Clarmont Ave., Chicago 36, Ill.: Moved. Left no address".

Kuopų sekretorėms svarbu greitai sužinoti jų tikrus adresus ir man tuojau prisiųsti.

Randasi taip pat ir naujai įsirašusių narių, kurių neturiu adresų ir jos negauna laikraščio. Sekretorių pareiga ir jų adresus man prisiųsti.

Kreipkite daugiau dėmesio į tuos dalykus, o bus išvengta visokių skundų.

S. Sakalienė, adm.

Šypsena ir juokas šeimoje, tai saulės spindulys dangaus mėlynėje.

Kai vaikas meluoja, tai tegul tėvai pirmiausia save kaltina, o paskui vaiką.

Kilnus būdas reiškiasi kilniais darbais. Nieks žmogaus taip neišduoda, kaip jo paties darbai ir elgesys.

Viengungiai nenori mokėti mokesčių

Kaip žinoma, Lietuvoje, sovietų pavyzdžiu, bolševikų yra įvesti didžiuliai mokesčiai viengungiam, kuriuos turi mokėti per 18 metų perėję jaunuoliai, jeigu jie dar nėra vedę. Kai kuriais atvejais šie mokesčiai siekia pusę jų gaunamo atlyginimo. Panašius mokesčius turi mokėti ir tos šeimos, kurios neturi vaikų. Netgi turintieji nedidelį vaikų skaičių moka specialius mokesčius. V. Drobnys nusiškundė, kad tokios rūšies įplaukos "žymiai neįvykdytos".

Ar pats nemato — kam klausia

Mamytė turi dukterį. Išdykusią, nepaklusnią, užsispyrusią. Jokios mamytės žinomos auklėjimo priemonės tikslo nepasiekia. Baimės apimta, kad dukterė gali būti psichiniai nenormali, mama nuveda ją pas psichiatrą.

Daktaras pro akinius rūšiai žvelgdamas, visokiais būdais tyrinėja mergaitę. Pagaliau, jis jai stato klausimą:

— Sakyk, kas tu esi: mergaitė ar berniukas?

— Aišku berniukas, atsako mergaitė.

— O kai užaugsi, kas tu tapsi: vyras ar moteris?

— Žinoma, kad vyras, — drąsiai atkerta užklaustoji.

Daktaras pakraipo pečius ir liepia atvykti dar sykį.

Namuose, susijaudinusi, motina kreipiasi į dukterį:

— Kodėl tu, mažyte, taip keistai atsakinėjai daktarui, Juk tu gi esi mergaitė. Kam sakei, kad esi berniukas?

— O ką, ar jis pats nemato, kas aš esu? Kam taip kvailai klausia?

Mūsų veikimas kuopose ir apskrityse

Pranešimas N. Y. ir N. J. valstybių sąjungietėms

Gruodžio 10 dieną 11 valandą ryto bus atlaikytos šv. mišios už gyvas ir mirusias nares Angelų Karalienės bažnyčioj Brooklyne, N. Y.

Tą pačią dieną 2 valandą popietų įvyks metinis N. Y ir N. J. vals. apskrities suvažiavimas, Angelų Karalienės parapijos svetainėj.

Prašomos visos kuopų atstovės skaitlingai dalyvauti suvažiavime.

— *Apskr. pirmininkė*

Chicago, Ill.

Iš apskrities susirinkimo

Moterų Sąjungos Chicagos apskrities eilinis susirinkimas įvyko rugsėjo 20 d., šv. Jurgio parap. salėj, 1-moj kuopoj. Susirinkimą malda atidarė pirm. J. Kilkienė.

Atstovių dalyvavo:

1 kp. B. Bytautienė.

20 kp. J. Klapatauskienė, V. Simonavičienė.

48 kp. Kleininė,

49 kp. R. Mazeliauskienė, O. Rudienė ir M. Puidokaitė,

Iš apskrities valdybos: pirm. J. Kilkienė, rašt. D. Kaminskienė, išd. P. Zakarienė.

Kuopų atstovių pranešimai

Iš 1 kp. B. Bytautienė pranešė, kad jų kuopoj gyvuoja vienybė ir susiklausimas. Visos narės moka mokesčius.

20 kp. pranešimą padarė J. Kilkienė. Kuopa gražiai gyvuoja. Gavo naują narę. Ruošiasi šokių vakarui.

48 kp. pranešė P. Zakarienė. Kuopa gyva. Turėjo išvažiavimą į Sand Dunes, Ind. Gerai pavyko. Kuopa turtinga. Sirgo A. Stašaitienė. Į Miami, Fla, išvažiavus Centro sekr. M. Vaičiūnienė su dukra.

49 kp. pranešimą padarė O. Rudienė. Per vasarą susirinkimų neturėjo. Sirgo Dulevičienė.

Ivairūs pranešimai

Iš ruošiamo "Gordon Television Show" pranešimą padarė D. Kaminskienė. Kontaktas padarytas, kai jai bus pranešta diena, praneš kuopų rašchein and Television Show". Tai tininkėms.

D. Kaminskienė praneša, kad susisiekus su Tommy Bartlett dėl "Lun-įvyks gruodžio 6 d., 11:30 val. ryto bus pietūs, o po to televizijos programa Home Arts Guild, 205 North Michigan Ave.

Nauji reikalai

Ruošiamos "Luncheon and Television Show" gruodžio 6 d. bilietų kainą dėti tik 50 centų. Kai bus bilietai prisiųsti, jie bus išsiuntinėti kuopoms.

Sekantis susirinkimas įvyks gruodžio 20 d. Nutarta suruošti kalėdinį pobūvį, ("Christmas Party"). Nutarta pasidalinti kalėdų dovanėlėmis už vieną dolerį.

Šekantis susirinkimas įvyks 2-roj kuopoj, Cicero, Ill.

Nesiradus daugiau reikalų svarstymui, susirinkimą malda baigė pirm. J. Kilkienė, ačiudama 1-mai kuopai už susirinkimo priėmimą.

J. Kilkienė, pirm.,

D. Kaminskienė, sekr.

Cicero, Ill.

Tokie susirinkimai mus kultūrini

Spalio 13 dieną M. S. 2-oji kuopa suruošė paskaitą tema "Marija Pečkauskaitė-Šatrijos Ragana". Paskaitą skaitė rašytoja Augustaitytė-Vaičiūnienė. Prelegentė turiningoje paskaitoje iškėlė Marijos Pečkauskaitės nuopelnus, kaip didžiosios mūsų auklėtojos ir pedagogės, rašytojos ir patriotės. Pavaizduotas M. P. gyvenimas, persunktas altruistine meile artimui, jos labdarybė vargo parblokštiems, jos troškimas gyventi, aukotis tautai, lietuvybei, jaunuomenei — tai kilnios dorybės, kurios yra mums katalikėms moterims pavyzdys, verčias ne tik susimąstyti, bet ir pasekti jos pavyzdžiu.

Paskaitos klausėsi nemažas susirinkusiųjų būrėlis, kuriame matėsi ir kelias dvasiškių, vyrų, kuopos narių, ir skaitlingai atsilankiusių viešnių. Prieš ir po paskaitos į klausytojus kėlė žodžių tarė Moterų kuopos narė dr. Gylienė.

Garbė Moterų Są-gos 2-rai kuopai kuri, savo geromis pastangomis, nebe pirmą tokia naudingą paskaitą suruošia. — *Viešnia*

Chicago, Ill.

Planuoją kuopos veikimą

Moterų Są-gos 67-ta kuopa laikė mėnesinį susimą spalio 10 dieną.

Nors nedaug narių atsilankė ir oficialaus susimo nebuvo, tačiau susirinkusios narės pasikalbėjo tarp savęs ir pasvarstė būdus kuopos veikimui.

Pirm. N. Šatunienė pranešė, kad parapijos salė užimta iki pat Kalėdų. Jos patarimu, visos sutiko išleisti "chance books". Dovanų laimėjimas

įvyks per Kalėdų pramogėlę. Mrs. D. Murray patarė gruodžio m. susimą laikyti bet kurios narės namuose, nes po to susirinkimo seks "Christmas party". Mrs. Minelgienė patarė gavėnįoj suruošti geros filmos rodymo vakarą, vietoj kortavimo arba "bingo" lošimo. Šie sumanymai bus svarstomi sekančiuose susirinkimuose.

Mrs. Murray pranešė, kad sekančiame susime perstatys naują narę Mrs. V. Leonę (Pasiskevičiūtę), su kuria iigus metus darbavosi Sodalicijoje. Mrs. Leonė yra dramos ir muzikos mėgėja ir uoli veikėja. Tikimės, kad visos narės atsilankys jai padaryti tikrą "welcome".

— *Koresp.*

Somerville, Mass.

Padėka

Dėkoju kuopos dv. vadui kun. P. Juškaičiui už sveikinimus M. S. 4-tai kuopai ir linkėjimus, kad ji išaugtų kuodidžiausia.

Dėkoju taip pat už sveikinimus M. Vaičiūnienei, kuri daug padėjo organizuojant naują kuopą, sykiu dėkoju ir visai Centro Valdybai, kuri mūsų kuopai davė nedidelį numerį.

Visos narės džiaugiasi, kad S. Griškienė su šeima persikėlė į Somerville,

— *A. Ambrozaitienė*

Užuojauta

Mūsų brangiai darbuotojai, Moterų Sąjungos Garbės narei ir Illinois valstybės direktorei *Marijonai Paukštienei*, kartu jos sūnui ir dukrai, mirus brangiam vyrui ir tėvui, liūdėsio valandoje reiškiamo gilios užuojautos ir suraminimo.

Moterų Sąjungos Centro Valdyba
ir redaktorė

Baltų vilnionių rūbų plovimas

Gerai išdulkinus rūbus pamerkti į drugną vandenį kelioms minutėms. Tuo tarpu pašildžius lietaus vandens įberti geros rūšies muilo. Kai muilas ištirps, prirengti drugną muiluotą vandenį, išimti rūbus iš mirkstamojo vandens, nuspausti ir plauti muiluotame vandenyje. Nereikia rūbų trinti bet tiktai spaudyti tarpe rankų, kad nesusiveltų. Jei pirmas vanduo paliks nešvarus, reikia pakeisti jį antruoju, o jei reikalinga ir trečiuoju. Paskui rūbus išplauti švariame vandenyje, išspausti ir švariame rankšluostyje išspausti didumą vandens, kad rūbai greičiau išdžiūtų. Džiauti sausoje, bet ne per daug šiltoje vietoje. Reikia vengti saulės ir pečiaus šilimos. Rūbus ištiesti ant stalo, ne kabinti ant virvės.

Spalvoti šviesūs vilnioniai rūbai reikia plauti tokiu pat būdu, kaip aukščiau pasakyta, tiktai į merkiąjį vandenį reikia įdėti kiek druskos, nes druska užlaiko spalvą.

Tamsių vilnionių rūbų plovimas

Prie bendrų vilnioniams rūbams plauti taisyklių reikia dar pridėti šią: plaukant tamsius vilnionius rūbus, kad apsaugojus jų spalvą.

Neplauti tamsių rūbų su muilu, nes muilas palieka balzganą lyg nublukusią spalvą. Be to, į merkiąjį vandenį reikia įberti druskos dėl jau minėtos priežasties.

Kaip geriausiai plauti vilnionius rūbus

Žiemai artėjant mes iškeliamė per vasarą nuo kandžių paslėptus žieminius drabužius, tarpe kurių vilnioniai užima žymiausią vietą. Lengvos, šviesios suknelės, ploni vaikų rūbai grįžta

į spintas ilsėtis, o įvairūs nertiniai (svederiai) ir šiaip vilnonė medžiaga imama dėvėti, nes ji saugo mūs kūno šilumą. Tačiau bedėvint tuos rūbus jie susitepa ir priseina juos valyti, plauti. Užtat tenka prisiminti, kaip reikia valyti vilnionius rūbus, kad jie nesusitrauktų, nesusiveltų, neliktų šiurkštūs, ar nenustotų kitos kurios nors geros savybės.

Kad šito išvengtumėm, plaunant vilnionius drabužius reikia atsižvelgti į kai kurias taisykles.

1. Niekad netrinti vilnionio drabužio jį plaunant, nes trinimas juos velia.

2. Niekad negręžti, nes gręžimas lengvai persuka vilnų siūlus ir rūbas raukšlėjas.

3. Niekad nevertoti karšto vandens, nes karštas vanduo atima vilnų purumą ir lengvumą. Taipgi nevertoti ir per daug šalto vandens, nes toks vanduo vilnas sukieta ir daro šiurkščias.

4. Niekad nevertoti sodos, nes ji vilnas sutraukia, taip pat kieto vandens, nes jis plovimui netinka ir daro vilnas nestiprias.

5. Niekad nereikia vilnionių drabužių pamerkti ilgam. Prireikus vilnionių drabužį išplauti, reikia tuojau tai padaryti. Ilgai mirkdomos vandenyje vilnos sukieta ir jos ima dar greičiau susitraukti.

Muilo nevertojant tamsius vilnionius rūbus galima plauti įpylus į šaukštus amoniako į galioną vandens. Plaunant su amoniaku, dėl stipraus kvapo patariama rūbą išplauti tyrame vandenyje.

Raudoniems rūbams į paskutinį plovimo vandenį reikia įpilti truputį

uksuso (vinegerio), nes rugštis atgaivina spalvą.

Vilnonius rūbus reikia laidyti (lyginti), užtat niekada nelaukti kol visai išdžius. Laidyti iš blogosios pusės, o dar geriau iš gerosios pusės užtiesiant ant viršaus drabužio ploną audeklą (patartina lininį, kad ant rūbų nepalikėtų pūkučių).

— *Ad. B.*

Marytė: Ar matei mano sužiedotų vių žiedą?

Onutė: Ne tik mačiau, bet net kai kurį laiką nešiojau.

Anglė Porteous iš Gateshead-on-Tyne, 90 metų amžiaus, pasakė ilgo gyvenimo priežastį. Esą, pypkės dūmelis po valgio ir stikliukas degtinės gulant. Visas receptas.

MŪSŲ VIRTUVĖ

“Up side down” obuolių pyragas

Šaukštą sviesto, pusę puoduko rudo cukraus, 3 ar 4 obuolius, ketvirtą dalį razinkų.

Sudėti sviestą ir cukrų į kepamą pyragams skardą, įstatyti į karštą pečių, kad sviestas ištirptų. Išėmus sudėti supiaustytus plonais ritinėliais obuolius, riešutus ir razinkas. Sutaissyti tešlą iš sekamų dėjimų ir užpilti ant obuolių: ketvirtą dalį puoduko sviesto, 1 puod. cukraus, 2 kiaušinius, pusę puoduko pieno, 2 šaukštukus “baking powder”, pusę šaukštuko druskos, vieną ir pusę puoduko miltų. Kepti karštame pečiuje nuo 25 iki 35 minučių arba iki bus iškepęs. Išėmus iš pečiaus išversti ant lėkštės, kad obuoliai būtų viršuje. Duoti į stalą su plakta grietinėle arba be nieko.

ryti: 1 puoduką minkštų duonos trupinių, šaukštuką druskos, truputį pipirų, 1 šaukštuką smulkiai piaustytų kaparų (capers) arba tiek pat smulkiai piaustytų rūgščių agurkų, pusę šaukštuko “poultry seasoning”, 1 svogūną smulkiai supiaustytą, 2 šaukštus sviesto, 1 šaukštą piaustytų petruškų.

Nuvalyti, išmazgoti žuvį, jei norima galima galvą ir uodegą nupiaustyti arba palikti. Pasūdyti žuvį iš vidaus ir viršaus, prikimšti sutaissytu kamšalu. susiūti kraštus. Jei žuvis atrodo per sausa, reikia viršų apdėti lašiniais ar sviestu ir iš pradžių kepti karštame pečiuje nuo 10 iki 15 minučių arba iki žuvis gražiai apgeltonuos. Paskui sumažinus pečiaus karštį, kepti iki žuvis bus minkšta, maždaug ant kiekvieno svoro žuvies reikia 10 minučių kepimo.

Kepta žuvis

Paimti nuo 3-jų iki 5-ių svarų bile kokią žuvį, pav., “lake trout”, “white fish” ar “blue fish”, 1 šaukštuką druskos, ketvirtą dalį šaukštuko pipirų, 3 šaukštus alyvos ar šiaip riebalų žuviai apdėti.

Kamšalas žuviai reikia šiaip pada-

Kepta obuoliai

Kepti obuoliai yra populiarūs ir vieni iš sveikiausių valgių. Kepant obuolius reikia rinkti tokius, kurie yra kiek rūgštėli, prinokę. Išgręžti skylę per patį vidurį, išimant sėklas, įpilti kiek cukraus, kapotų daktilių, razinkų, “marshmalows”, arba kapotų riešutų. Kas mėgsta, galima api-

berti cinamonu ir įdėti į vidų po truputį sviesto. Sudėti obuolius į skardą — blekę, įpilti vandens, kad kepančios neprisviltų ir kepti karštame pečiuje nuo 45 iki 50 minučių nuolat laistant.

Desertas iš obuolių

Nuplauti, nulupti ir supiaustyti ketvirtinais vidutinio dydžio obuolius. Sutaisyti sirupą iš vienos trečios dalies cukraus tiek kiek vandens imama. Pavirinti dvi minutes. Sudėti obuolius ir virti iki bus permatomi. Dėl skonio, galima įdėti citrinos, bei lazduką cinamono. Išdėstyti į lėkštes. užpilti sultimi ir duoti kaip desertą arba kaip vaisių priedą prie keptos žąsies, anties arba kiaulienos kepsnio.

Obuoliai — sveikas valgis

Obuolius galima pirkti krepšiais (bušeliais), dėžėmis bei svarais. Jei randasi šalta vieta — rūšys, apsimo-ka pirkti daugiau, kuomet sezonas yra pilnumoje. Geriausia obuolius įvynioti į popierą (tissue paper), nes taip galės stovėti apie porą mėnesių.

Lietuvis, kuris virtuvę laiko ligų motina

Kalifornijoje gyvena lietuvis, kuris yra pasmerkęs virtuvę, nes ji žmonių padaranti 'ligų maišą'. Apie virtuvę ir žmonių, kuris ją naudoja, jis sekančiai rašo:

"Šiuo metu aš praktiškai studijuojau ir pats savo gyvenimui taikau, kaip žmogus gali būti čia žemėje produktiausias, būti sveikas ir ilgai gyventi.

"Žmogaus amžiaus ilgumas—vidutinis 105 metai. Tačiau žmonės patys save nusižudo kasdien vartodami per daug mėsos, miltinių valgių, cukraus,

be to, valgydami konservuotą valgių ir netaisyklingai kombinuotą, apnuodija savo kraują, per daug privargina inkstų funkcijonavimą ir galutinai tampa "ligų maišas".

"Ilgiausiai žmonės gyvena Prancūzijoje, nes čia jie valgo taisyklingai, vartoja labai mažai mėsos ir daugiausiai valgo daržovių ir vaisių.

"Mane labai sukrėtė faktas, kad Amer. J. Valstybėse, viskuo pertekusioje šalyje, pagal statistines žinios yra tiek daug sergančių žmonių. Medicina čia labai aukštai stovi, tačiau ji yra bejėgė ir nuginkluota prieš milijonus žmonių gulinčių ligoninėse.

"Aš susidariau išvadą, kad visų ligų motina ir šaknis yra virtuvė. Jau praėjo metai, kaip aš pradėjau vengti chemikališkų nuodų, pagamintų virtuvėje. Kitaip sakant, mūsų virtuvė yra tikrai "kitchen chemistry". Metai, kaip tapau tikras vegetaras ir valgau tikrai žalias daržoves, žalius žirnius, žalius string-binsus, žalius kornus, žalias bulves, vaisius ir riešutus. Tik vieną kartą pats išsiverdu žalių daržovių 'zupe' su alyvų medžio riebalais. Seku nustatytus didžiųjų dietistų nurodymus ir kiekvieną dieną įvalgau 70 nuošimčių vitaminų ir mineralų į savo kraują ir tikrai 30 nuošimčių proteino iš riešutų ir krakmolo iš žalių kviečių. Šiuo metu mano sveikata pasikeitė, sumažėjo svoris, nesijaučiu jokio nuovargio. Kiekvieną dieną dirbdamas 10 — 12 val. proto darbą užtenka 7 valandų miego. Niekada nesu turėjęs jokio vidurių pakrikimo. Jaučiuosi labai lengvas ir greitas žmogus.

"Todėl pasiryžau niekada neliesti savo burna mėsos, baltų miltų, baltos cukraus, kurie yra žmogaus sveikatos priešai."

NAUDINGA ŽINOTI

Kaip greitai išdžiovinti skėtį

Norint greit išdžiovinti sulytą skėtį (umbrella), nereikia jį išskėsti, bet tiksliai šiek-tiek praskėsti ir pastatyti rankele žemyn ant praustuvėlės (sinkos). Vanduo subėgs virbalais ir skėtis greit išdžius. Džiovinant išskėstą skėtį, kada audėklas šlapias jis per daug išsitempia ir pagreitina jo sutrūkimą.

Rankų dezinfekcija

Lengviausias ir pigiausias būdas dezinfekuoti rankas šitoks: pirmiausiai nuplauk rankas šiltu vandeniu su muilu, paskui panardink jas penkioms minutėms į 96 nuoš. spirito skiedinį. Spiritas labai giliai įsieda į kūną ir tuo būdu išnaikina milžinišką skaičių mikrobus.

Lūpų suskilimas

Lūpos suskyla daugiausiai žiemą. Suskilusios lūpos reikia tepti coldkreimu, nesūdytu sviestu, grietine (smetona) arba kakaviniu sviestu tris ar keturius kartus per dieną.

Kaip išvirti trūkųšį kiaušinį

Tam reikalui yra lengvas ir pigus būdas. Pakanka sutrūkimo vietas rūpestingai ištrinti gabaliuku citrinos, paskui, laikant kiaušinį šaukšte, atsar-

giai įleisti į verdantį vandenį. Kiaušinis išvirs ir neištekės.

Lygius auksinius daiktus, seniai vartotus, kurie jau blogai išrodo galima valyti svogūnu. Perpiovus svogūną, jo sunka atsargiai daiktą nutrinti ir taip palikti vienai ar dviem valandom. Paskui nuvalyti minkštu skuduru ir ant galo nutrinti oda.

Bičių medus stiprina raumenis, pakelia proto pajėgumą, palaiko gerą nuotaiką ir pailgina žmogaus amžių. Be to, medus patiekia geležies ir kalkių reikalingų raudonųjų kraujų rutuliukų statybai. Medaus vartojimas yra labai naudingas ypatingai mokyklinio amžiaus vaikams.

Apsaugojimui plieninių peilių ir šakučių nuo baurių, sunkiai nuvalomų dėmių, ypatingai jei jie buvo vartojami prie rugšties, reikia juos įkišti į smėlio pripiltą dėžę, jeigu nėra galimybės juos tuojau nušveisti.

Valgio prieskoniui sveikiausia yra vartoti citrinos (lemeno) sunka, kuri nekenkia žmogaus sveikatai.

Kad verdant ryžius jų spalva būtų balta, reikia į vandenį, kuriame ryžiai verda, įpilti keletą lašų citrinos sunkos arba uksuso.